

Sygnatura akt XII C 1226/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Hoffa

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy K. T.

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: 1/ I. W. /PESEL: (...)/, 2/ P. W.

/PESEL: (...)/

przeciwko M. N. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą

(...) /PESEL: (...)/

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 68.780,69 zł /sześćdziesiąt osiem tysięcy siedemset osiemdziesiąt złotych i sześćdziesiąt dziewięć groszy/ z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 20 marca 2014 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Kosztami postępowania obciąża powodów w 11/100 części, a pozwaną w 89/100 części i z tego tytułu :

1/ nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Okręgowego w Poznaniu/ kwotę 148 zł /sto czterdzieści osiem złotych/,

2/ zasądza od pozwanej na rzecz powodów, solidarnie, kwotę 8017 zł /osiem tysięcy siedemnaście złotych/.

/-/ E. H.

Sygn akt XII C 1226/14/3

UZASADNIENIE

Powodowie: I. W. i P. W., wnieśli o zasądzenie od pozwanej, solidarnie, na ich rzecz kwoty 77.101,29 zł z odsetkami ustawowymi od „dnia wytoczenia powództwa” / prezentata z 13 marca 2014 r./ do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3634 zł /k.1 i 2/.

Pozwana, M. N., prowadząca działalność gospodarczą pod formą (...), wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych / k.52/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły dnia 4 grudnia 2012 r. umowę o dzieło polegające na wykonaniu i montażu zabudowy meblowej według zestawienia materiałów i projektu z dnia 21 listopada 2012 r. /k.35-38- e- mail z tej daty stanowiący załącznik do umowy/. Bezsporne jest, że w małżeństwie stron funkcjonuje ustawowa wspólność majątkowa małżeńska.

W umowie z 4 grudnia 2012 r. strony ustaliły cenę netto na 105.572 zł wskazując, że jest to wynagrodzenie ryczałtowe /k.40- §6 pkt. 1 umowy/.

Ustaliły, że ryczałtowe wynagrodzenie ulegnie zwiększeniu o podatek od towarów i usług w stawce 8%, lub 23% w zależności od tego która część mebli zostanie uznana za wyposażenie biura powodów, którzy w nowobudowanym domu planowali siedzibę prowadzonej przez siebie firmy.

Zaliczka w wysokości 60% ceny miała być wpłacona niezwłocznie, a jej zapłata była warunkiem rozpoczęcia uzgodnionych w umowie prac /k.39- §2 ust. 1 umowy/, na 5 dni przed umówionym przez strony terminem montażu miało zostać zapłacone 30% ceny, a pozostałe 10% ceny- po zakończeniu montażu, w terminie 7 dni od daty wystawienia faktury VAT /k.40- § 6 pkt. 3 umowy i k.39- uzgodnienia w w/w e- mailu/.

W § 6 pkt. 6 strony wskazały, że w razie wprowadzenia zmian do projektu przez powodów wynagrodzenie ryczałtowe ulega podwyższeniu o wartość zmian podaną powodom przez pozwaną w formie zestawienia kosztorysowego i przesłanego drogą poczty elektronicznej lub za pośrednictwem Poczty /k.40/, a w §8 pkt.3 strony określiły, że wszelkie zmiany umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej chyba, że umowa wskazuje formę korespondencji elektronicznej w konkretnie wskazanych kwestiach /k.41/.

Bezsporne jest, że powodowie wpłacili pozwanej kwoty: 20.967,69 zł w dniu 14 grudnia 2012 r. i 50.000 zł w dniu 11 grudnia 2012 r. na podstawie faktury VAT /23%/ z 12.12.2012 r. /k.174/ i faktury VAT „pro forma” /8 %/ z 4 grudnia 2012 r. /k. 173- faktura na kwotę brutto 68.410,66 zł , a netto 63.343,20 zł/., czyli łącznie 70.946,69 zł.

Po odliczeniu od kwoty 20.967,69 zł podatku VAT wskazanego w w/w fakturze zapłata netto wyniosła 17.046 zł. k.174/.

Podatek VAT od faktury na kwotę 68.410,66 zł wynosił (...),46 /k.173/

Wskazały w §5 pkt. 2 umowy, że wszelkie zmiany postanowień umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Zapłata kwoty 70.946.046 zł zaliczki w grudniu 2012 r. skutkowałą podjęciem przez pozwaną prac zmierzających do wykonania umówionego dzieła /bezsporne/.

Kwota ta stanowiła, w przybliżeniu, 70% ceny ryczałtowej netto /105.572 zł/, przyjęciu 8% podatku VAT.

Realizacja przedmiotu umowy miała nastąpić na przełomie maja i czerwca 2013 r. /k.39/, jednak okazało się to niemożliwe, bowiem precyzyjne pomiary mogły zostać dokonane dopiero po założeniu podłóg i ościeżnic, oraz kupnie sprzętu AGD, który miał być wbudowany w kuchenne meble /k.90- zeznania pozwanej, k.161- zeznania powódki/.

To opóźnienie wykonania umowy nie nastąpiło z winy pozwanej.

Począwszy od sierpnia 2013 r. rozmowy i rozliczenia związane z realizacją umówionego dzieła prowadzili: powód i mąż pozwanej S. N. przez nią upoważniony.

Obaj przedstawili kserokopie korespondencji mailowej /k. 25- 30 – powód i k.63- 64/, ewidentnie niepełnej, z której wynika, że uzgodnili późniejszy niż w umowie termin wykonania dzieła nie ustalając konkretnej daty i że kontynuowanie i zakończenie prac S. N. uzależniał od dokonania kolejnej wpłaty w wysokości 45.365 zł netto /k. 63- kserokopia e- maila z 11 września 2013 r. i k.64- kserokopia e- maila z 10 września 2013 r./.

Dnia 26 września 2013 r. powód zapłacił S. N. 28.000 zł /k.35- adnotacja S. N. na załączniku nr 1 do umowy o dzieło i k.63- notatka S. N. na złożonej przez pozwaną kserokopii e- maila o treści „wplata 28.000,00”/.

S. N. dostarczył powodom korpusy szafek zabudowy, polecił zamontowanie drzwi pomieszczeń, ale oczekiwał z dostarczeniem frontów szafek i blatów na zapłacenie przez powodów reszty oczekiwanej kwoty, stanowiącej według jego obliczeń, łącznie 90% ceny. Był przekonany, że powodowie ociągają się z zapłatą bo nie mają już pieniędzy.

Powód, po rozmowie z jednym z pracowników pozwanej, zaczął podejrzewać, że pozwana popadła w kłopoty finansowe, nie jest w stanie opłacić i wykonać kosztownych elementów mebli, a wpłacone przez niego pieniądze pozwana zużyje na spłatę swych długów natomiast dzieła i tak nie wykona.

Uiszczone przez powodów kwoty /20.967,69+50.000+28.000/, łącznie 98.967,69 zł /k.56- sprzeciw od nakazu zapłaty/ przekraczały 90% kwoty 105.572 zł stanowiącej cenę netto.

Według pozwanej, która określiła cenę brutto na kwotę 129.853,56 zł /k.54/, umówione 90% koniecznej zapłaty przed montażem powinno być liczone od ceny brutto. Byłaby to więc kwota 116.868,20 zł.

Ponieważ pozwana nie dostarczyła brakujących elementów mebli, a powodowie nie dokonali dopłaty ponad uiszczoną kwotę nie nastąpiło wykonanie dzieła, a strony zachowały elementy zabudowy meblowej według dotychczasowego stanu posiadania.

Na wezwania powodów do wykonania dzieła pozwana nie odpowiedziała /k.19- 24- wezwania z poświadczeniami odbioru przesyłek/.

Dnia 3 grudnia 2013 r. powodowie złożyli oświadczenie o odstąpieniu od umowy doręczone pozwanej pismem z 3 marca 2014 r. /k.15-18- oświadczenie z potwierdzeniami nadania i odbioru przesyłki poleconej/.

Dnia 3 marca 2014 r. wezwali pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej niniejszym pozwem wskazując, że od zapłaconej kwoty odjęli koszt wykonanych drzwi i części garderoby- łącznie 21.866,40 zł, oraz żądali zapłaty odszkodowania w kwocie 60.000 zł /k.12 i 13- pismo z potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej/.

Wartość mebli, oraz drzwi w części wykonanej i dostarczonej powodom wynosiła 30.187 zł /k.188a- opinia biegłego T. C./ .

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie w/w dokumentów prywatnych , opinii biegłego T. C. z dnia 10 października 2015 r. /k.188- 192/ i opinii uzupełniającej z dnia 31 grudnia 2015 r. /k.216/.

Sąd odstąpił od przesłuchania biegłego, bowiem strony nie domagały się takiego przesłuchania po wydaniu opinii uzupełniającej.

Opinia główna i uzupełniająca są przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem rzeczowo odpowiadają na pytania zawarte w zleceniu, są wyważone i pozbawione błędów logicznych i wewnętrznych sprzeczności.

Zarzut pozwanej, że opinia jest niepełna, bowiem nie uwzględniła wartości zatrzymanych przez nią akcesoriów i fragmentów mebli jest nietrafny, bowiem pozwana nie wnioskuje o wycenę zatrzymanych elementów mebli, a dowód z opinii biegłego dopuszczony został przez sąd z urzędu /k.179/ w sytuacji, gdy konieczne było wyjaśnienie, czy dzieło zostało wykonane i dostarczone powodom w 70% jak twierdzi pozwana, czy w 20% jak twierdził powód /k.160/.

Bezsporne było, że pozwana zachowała blaty i fronty szafek, oraz część okuć, które jej pracownicy mogli zamontować w innych meblach wykonywanych przez firmę pozwanej w formie niezmienionej, lub po ich zmodyfikowaniu.

Zeznania świadka A. R. zawnioskowanej przez powodów, a przesłuchanej przez sąd z urzędu /k.163, 176-179/ okazały się w niewielkim stopniu przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem świadek nie widziała jaką kwotę powód wręczył S. N. i nie orientowała się czego zapłata dotyczyła.

Zeznaniom zawnioskowanych przez pozwaną świadków J. T. /k.147- 148/ i T. Ś. /k.148- 149/, sąd dał wiarę w takim zakresie w jakim nie były sprzeczne z opinią biegłego i dokumentami przyjętymi za podstawę ustaleń.

Taki sposób analizy zeznań świadków zawnioskowanych przez pozwaną wynikał z faktu, że byli i są albo pracownikami pozwanej, albo wykonują zlecenia na jej rzecz i są, lub mogą być zainteresowani korzystnym dla pozwanej wynikiem sprawy.

Wniosek o dowód z zeznań świadka T. K. zgłoszony przez powodów /k.104/ sąd oddalił /k.163/, bowiem okoliczności na które był wnioskowany świadek mogły być w miarę precyzyjnie ustalone przez biegłego wraz ze stosowną wyceną.

Zeznaniom świadka S. N. /k.149-150 i płyta CD/ i zeznaniom stron /k.158- 160 i 89-90- zeznania powoda, k. 160-162- zeznania powódki,

k.162- 163 i k.90- 92- zeznania pozwanej/ sąd dał wiarę w takim zakresie w jakim nie były sprzeczne wzajemnie ze sobą, oraz z pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń.

Świadek S. N.- mąż pozwanej był ewidentnie zainteresowany wynikiem sprawy. Odmienne niż wynikało to z treści sprzeciwu /k.56/ i odrębnych adnotacji o zapłacie przez powoda kwoty 28.000 zł /k.35 i 63/ twierdził, że kwoty tej powód mu nie zapłacił.

Oprócz w/w odrębnych adnotacji z których jedna znajduje się na kserokopii e- maila złożonego przez pozwaną /k.63/ fakt dokonania tej zapłaty potwierdzają pośrednio zeznania w/w świadków pracujących w firmie pozwanej. Oczywiście jest, że gdyby dopłata nie nastąpiła nie podjęto by prac związanych z wykonaniem blatów i frontów szafek, ani nie zostałyby kupione elementy metalowe.

Sąd zważył co następuje:

Zawarta przez strony umowa o dzieło nie została wykonana w terminie ustalonym wstępnie w umowie, a następnie przesuniętym przez strony na październik 2013 r bez wskazania konkretnej daty.

Z umowy wynika, że strony określiły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 105.572 zł zaznaczając, że w nieokreślonej przyszłości zostanie ono powiększone o podatek VAT, który to podatek zobowiązany jest zapłacić wystawca faktury VAT niezależnie od tego, czy wynikające z faktury wynagrodzenie zostało zapłacone, czy nie.

Jak to wskazano przy ustaleniach faktycznych wysokość zaliczki 60% uiszczonej przez powodów wskazywała, że strony określiły jej wysokość według ceny ryczałtowej powiększonej o 8% podatku VAT.

Strony popadły w spór co do podstawy naliczenia opłaty odpowiadającej 30% drugiej raty /brutto, czy netto/ w sytuacji gdy umowa tego nie precyzowała.

Zapłata 10% ceny i równowartości podatku VAT powinna, według umowy nastąpić po wykonaniu dzieła.

Ponieważ strony nie określili w umowie jaka będzie sumaryczna kwota podatku VAT logiczne jest, że kwoty stanowiące stawki procentowe, czyli 60% i 30% mogły być kwotowo naliczane od ustalonej ceny ryczałtowej, bowiem od kwoty nieustalonej naliczenie jej części nie jest możliwe.

Powodowie zapłacili 90% ceny ryczałtowej, natomiast pozwana odmówiła wykonania dzieła jeśli nie zostanie przedpłacona kwota wyższa /k.63/ co było niezgodne z treścią umowy stron.

Ponieważ powodowie słusznie nie zaakceptowali tych żądań oczywiste było, że pozwana dzieła nie wykona.

W tej sytuacji powodowie byli uprawnieni do odstąpienia od umowy na podstawie art. 635 k.c. i mogli to uczynić skutecznie po terminie wykonania umowy ustalonym orientacyjnie na październik 2013 r. /wyrok S.N. z 12 stycznia 2012 r. IV CSK 182/11, OSNC 2012, nr. 7-8 s.90, którego oceny i wywoły sąd podziela/.

Zgodnie z art. 494 k.c. strona, która odstępuje od umowy wzajemnej powinna zwrócić drugiej stronie to co otrzymała od niej na mocy umowy, a sama może żądać zwrotu dokonanego przez siebie świadczenia.

Ponieważ powodowie zapłacili pozwanej, jako małżeństwo, kwotę 98.967,69 zł z majątku wspólnego, a zachowali część dzieła o wartości 30.187 zł różnica tych kwot, czyli 68.780,69 zł stanowi, po skutecznym wypowiedzeniu umowy o dzieło, świadczenie, które pozwana powinna zwrócić powodom solidarnie.

Wezwanie do zapłaty /k.12/ z zakreślonym terminem zapłaty do dnia 7 marca 2014 r. zostało wysłane do pozwanej listem poleconym /k.13 i 14/ jednak brak jest dowodu doręczenia tej przesyłki.

Nakaz zapłaty z odpisem pozwu pozwana otrzymała dnia 20 marca 2014 r. /k.51- zwrotne poświadczenie odbioru/ i wówczas roszczenie stało się wymagalne. Od tej daty zasądzono więc od niej odsetki ustawowe za opóźnienie na podstawie art. 476 k.c. w związku z art. 481§1 i 2 k.c.

Koszty sądowe obejmują opłatę od pozwu w kwocie 3856 zł i koszty opinii biegłego w łącznej kwocie 2147,85 zł /k.193, k.218 i k.248/. W sumie jest to 6003,85 zł- w zaokrągleniu 6004 zł.

Powodowie przegrali sprawę w około 11% części, a pozwana w około 89% części i w takiej proporcji każda ze stron powinno ponieść koszty sądowe, czyli powodowie 660 zł /6004x0,11/, a pozwana 5344 zł /6004x0,89/.

Powodowie wnieśli opłatę od pozwu w kwocie 3856 zł /k.50/ i zaliczkę w kwocie 2000 zł /k.180/, łącznie 5856 zł. Jest to o 5196 zł więcej niż obciążająca ich kwota 660 zł a więc pozwana powinna im zwrócić 5196 zł (...) - 660/ z tytułu kosztów sądowych.

Ponieważ koszty sądowe /6004 zł/ są wyższe o kwotę 148 zł niż dokonane przez powodów opłaty /5856 zł/ pozwana powinna zapłacić na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Okręgowego w Poznaniu/ kwotę 148 zł.

Koszty zastępstw procesowych każdej ze stron wynoszą 3617 zł, łącznie 7234 zł z czego 11% to kwota 796 zł, a 89%, to kwota 6438 zł.

Tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwana powinna zwrócić powodom kwotę 2821 zł (...) - 796/.

Łącznie pozwana powinna więc zapłacić powodom 8071 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania /sądowych i pozasądowych wskazanych powyżej/.

Podstawą prawną orzeczenia o kosztach postępowania jest art. 100 k.p.c.

/-/ E. H.